

วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปีที่ฉบับที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม

นางสาววรรณญา นุ่มหันต์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 191 คน จากนั้นใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจริง 219 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนสามชุกรัตนโกคาราม ในภาพรวมด้านอาหาร ด้านบริการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านภาชนะและอุปกรณ์อยู่ในระดับมาก

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นเพศหญิงมีความพึงพอใจมากกว่าเพศชาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/7 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/10 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 หรือต่ำกว่า มีความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันภาพรวม มากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆไม่พบความแตกต่าง

บทนำ

โครงการอาหารกลางวันเพื่อเด็กไทย เป็นโครงการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งจำเป็นที่จะพัฒนาให้ได้ผล ส่วนรูปแบบการดำเนินงาน โครงการอาหารกลางวันมีหลายรูปแบบ ชุมชนควรมีส่วนช่วยให้โรงเรียนพึ่งตนเอง ตลอดจนประสาน โครงการอาหารกลางวันเพื่อเด็กไทยเข้ากับโครงการอื่นๆ มีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างรวดเร็วและมุ่งถึงความมั่นคงของโครงการอาหารกลางวันเพื่อเด็กไทย (สายสุรี จุติกุล, 2534, หน้า 1)

จากการที่โครงการอาหารกลางวันมีความสำคัญต่อสุขภาพและคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนสามชุกรัตน โภคารามตระหนักถึงความสำคัญในข้อนี้จึงได้มีการจัดโครงการอาหารกลางวันให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นการส่งเสริมในด้านโภชนาการให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แต่ก็ยังประสบปัญหา และยังไม่บรรลุเป้าหมายของการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาปัญหาในข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมีความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน นำไปสู่สุขภาพอนามัยที่ดีของนักเรียนที่จะเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคารามทั้งสิ้นจำนวน 375 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 219 คน

ขอบเขตเนื้อหา

1. มุ่งศึกษาความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาหาร ด้านบริการด้านอาคารสถานที่ ด้านภาชนะอุปกรณ์

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ระดับชั้น อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และลักษณะที่พักของผู้ปกครอง

2. ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามหุกรณ์โกการาม ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาหาร ด้านบริการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านภาชนะอุปกรณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ ระดับชั้น อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และลักษณะที่พักของผู้ปกครอง แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนสามหุกรณ์โกการาม ครอบคลุมเนื้อหา 4 ด้าน คือ ด้านอาหาร ด้านบริการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านภาชนะและอุปกรณ์ จำนวน 55 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scaie)

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อโครงการอาหารกลางวัน โดยการใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. ทดสอบสมมติฐานโดยเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวัน เป็นรายด้าน ดังนี้ ถ้าเปรียบเทียบค่าตัวแปรที่แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใช้การทดสอบค่าที (t-test) 3 กลุ่ม ขึ้นไป ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) หากพบว่า ค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' และ LSD กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง 219 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากที่สุด รองลงมาได้แก่ เพศหญิง ระดับชั้นที่กำลังศึกษามากที่สุดเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 รองลงมาได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/7 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/9 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/10 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมากที่สุดเป็นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 รองลงมาได้แก่ ประถมศึกษาปีที่ 6 หรือต่ำกว่า ปริญญาตรีหรือสูงกว่า อาชีพของผู้ปกครองมากที่สุดเป็นอาชีพรับจ้าง รองลงมาได้แก่ อาชีพอื่น ๆ (รับราชการ, ค้าขาย, ธุรกิจส่วนตัว) อาชีพเกษตรกรกรรม ลักษณะที่พักอาศัยของผู้ปกครองมากที่สุดเป็นบ้านของบิดามารดา รองลงมาได้แก่ อื่นๆ (บ้านเช่า, ห้องเช่า)

2. ความพึงพอใจโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคารามพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 4.28$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านภาชนะอุปกรณ์ ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาคือ ด้านบริการ ($\bar{X} = 4.34$) และด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.25$)

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม จำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันทางสถิติ กล่าวคือ ด้านบริการ เพศชายมีความพึงพอใจต่ำกว่าเพศหญิง ด้านอาคารสถานที่ที่เพศชายมีความพึงพอใจต่ำกว่าเพศหญิง และด้านภาชนะและอุปกรณ์ เพศชายมีความพึงพอใจต่ำกว่าเพศหญิง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบ นักเรียนที่มีลักษณะที่พักอาศัยของผู้ปกครองต่างกัน พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีลักษณะที่พักอาศัยของผู้ปกครองต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคารามทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ในทางสถิติ

5. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม ที่ศึกษาอยู่ระดับต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม ในภาพรวมมีความแตกต่างกันในทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านบริการกับด้านอาคารสถานที่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่าง

6. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคารามที่มีผู้ปกครองที่มีการศึกษาแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม ในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่ และด้านภาชนะอุปกรณ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

7. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของนักเรียนที่มีผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคารามที่มีผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อ

โครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนสามชุกรัตนโกศาราม ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

สามารถอธิบายแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านอาหาร โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่าการจัดการด้านอาหารโรงเรียนสามชุกรัตนโกศาราม ได้คัดสรรวัตถุดิบที่มีคุณภาพ สะอาด สดใหม่อยู่เสมอ จัดสรรผักและผลไม้ที่มีประโยชน์ให้กับนักเรียนอย่างเพียงพอ รสชาติของอาหารอร่อยถูกปาก มีความเหมาะสมกับนักเรียนไม่รสจัดเกินไป รวมทั้งได้จัดอาหารที่มีคุณค่าและถูกหลักโภชนาการบริการแก่นักเรียน มีการจัดสรรอาหารให้กับนักเรียนครบทั้ง 5 หมู่ สอดคล้องกับงานวิจัยของชนมันึกา ช่างทอง (2558) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนวัดไทร(ถาวรพรหมานุกูล) พบว่าโรงเรียนให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน ทำให้สามารถจัดอาหารที่มีคุณภาพตามหลักโภชนาการ สะอาด ปลอดภัย มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ตรงตามเป้าหมายของโครงการอาหารกลางวัน

ด้านบริการ โดยภาพรวมและรายข้อ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่าการจัดการด้านบริการโรงเรียนสามชุกรัตนโกศาราม ครูและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการมีปริมาณเพียงพอกับการให้บริการอาหารกลางวันของนักเรียน เกิดความรวดเร็วในการให้บริการ การบริการเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดจำนวนครูและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการอย่างมีคุณภาพ มีความเอาใจใส่ กระตือรือร้นในการทำงาน รวมทั้งให้บริการอย่างเท่าเทียมกันกับนักเรียนทุกคน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลินี ดิสกุล (2555) ที่ได้ศึกษาถึงการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่เชียงรายเขต 1 พบว่า สภาพการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในทุกด้านโดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก กำหนดการใช้บุคลากรร่วมกันในการดำเนินงานและวางแผนด้านการนิเทศและประเมินผลการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสภาพโรงเรียน มีการจัดบริการอาหารกลางวันโดยวิธีจัดทำทุกวันเปิดเรียนและมีการจัดบริการอาหารกลางวันให้นักเรียนรับประทานอย่างมีคุณภาพ

ด้านอาคารสถานที่ โดยภาพรวมและรายข้อ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่ามีการจัดเตรียมสถานที่ที่มี โต๊ะ เก้าอี้ เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน โรงครัวที่ใช้ประกอบอาหารแยกออกเป็นสัดส่วน บริเวณโรงอาหารและโรงครัวมีความสะอาดถูกสุขอนามัย มีถึงขยะที่สามารถแยกขยะเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีท่อระบายน้ำที่สามารถระบายน้ำสู่บ่อบำบัดน้ำเสียได้สะดวก รวมทั้งการเก็บ

อาหารสดอาหารแห้งก็ไม่ปะปนกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของมาลิณี ดิสกุล (2555) พบว่า สภาพการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในทุกด้านโดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก วางแผนและติดตามการใช้งบประมาณ จัดหางบประมาณเพื่อก่อสร้างสถานที่รับประทานอาหาร การดำเนินโครงการอาหารกลางวัน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่เชียงรายเขต 1 มีการประชุมวางแผนการใช้อาคารสถานที่ จัดให้มีโต๊ะ ม้านั่งให้นักเรียนได้รับประทานอาหารอย่างเพียงพอ

ด้านภาชนะและอุปกรณ์ต่างๆ โดยภาพรวมและรายชื่อ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แสดงว่าจำนวนภาชนะและอุปกรณ์ต่างๆมีความสะอาด มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน มีเก็บล้างและการจัดเก็บอย่างถูกวิธี รวมทั้งภาชนะและอุปกรณ์ต่างๆ ทำด้วยวัสดุที่ไม่เป็นอันตราย แสดงว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการรักษาสุขอนามัยในการบริโภค โดยเฉพาะด้าน ภาชนะและอุปกรณ์ที่จะต้องสะอาดปลอดภัยอยู่ 4 ประการ คือ วิธีการเลือกใช้ วิธีการล้าง วิธีการเก็บ และวิธีการใช้ (กระทรวงสาธารณสุข, กรมอนามัย, กองสุขภาพิบาล, 2544, หน้า 11) อันจะส่งผลถึงสุขภาพอนามัยที่ดีของนักเรียนได้

2. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม ความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม จำแนกตามเพศ พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันทางสถิติ กล่าวคือ ด้านบริการ เพศชายมีความพึงพอใจต่ำกว่าเพศหญิง ด้านอาคารสถานที่เพศชายมีความพึงพอใจต่ำกว่าเพศหญิง และด้านภาชนะและอุปกรณ์ เพศชายมีความพึงพอใจต่ำกว่าเพศหญิง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจสืบเนื่องมาจากการจัดโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม ที่ทางโครงการ ได้จัดให้มีการบริการที่รวดเร็ว มีความเอาใจใส่ และกระตือรือร้นในการให้บริการ รวมทั้งมีการจัดสถานที่แยกออกเป็นสัดส่วน ระหว่างโรงอาหารและโรงครัว มีความสะอาดและถูกสุขอนามัย ภาชนะและอุปกรณ์ที่จัดเตรียมไว้มีเพียงพอต่อความต้องการ มีการตั้งหม้อน้ำเดือดเพื่อทำความสะอาดช้อน ส้อม เพื่อสุขอนามัยที่ดีในการรับประทานอาหาร ทำให้ตรงตามความต้องการของเพศหญิง ซึ่งจะมีความละเอียดอ่อนกว่าเพศชาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทาศิริ สิงห์สถิตย์ (2555) พบว่า เพศหญิงมีความพึงพอใจในระดับมาก เพราะเพศหญิงจะมีความรู้ความเข้าใจ ความเอาใจใส่ และความใกล้ชิดเกี่ยวกับการทำอาหารมากกว่าเพศชาย ประกอบกับทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินโครงการได้แก่ การเงิน

วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ น้ำดื่ม วัสดุคืบ ที่ใช้ในการประกอบอาหาร และบุคคลที่เกี่ยวข้องในแต่ละโรงเรียนมีความพร้อมไม่เท่ากัน ในโครงการอาหารกลางวัน ไปปฏิบัติจึงส่งผลให้ผู้บริหารที่เพศต่างกัน จึงมีความเห็นที่ต่างกัน

3. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม จำแนกตามลักษณะที่พักของผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะที่พักอาศัยของผู้ปกครองต่างกันมีความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนเกือบทั้งหมดพักอาศัยอยู่บ้านของบิดามารดาเป็นหลัก จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้พักอยู่บ้านของบิดามารดามีน้อย จึงไม่พบความแตกต่างทางสถิติ ซึ่งมีสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกัน อีกทั้งการจัดบริการอาหารกลางวันของโรงเรียน ได้จัดให้กับนักเรียนทุกคน ทุกระดับเท่าเทียมกัน และมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งหมายถึง อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ ที่อยู่อาศัยของผู้ปกครอง และการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ถือเป็นอีกปัจจัยที่ทำให้เด็กมีความแตกต่างกันตามสภาพของครอบครัว (เอมอร จังศิริพร ปรกรณ์, 2542, หน้า 68-69) และสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันที่มีวัฒนธรรมประเพณีที่แตกต่างกันด้วยพื้นฐานของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ที่ปฏิบัติต่อเด็กเกิดเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ (กาญจนา แก้วเทพ, 2541, หน้า 303)

4. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม จำแนกตามระดับชั้น พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม ที่ศึกษาอยู่ระดับชั้นต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม ในภาพรวมมีความแตกต่างกันในทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านบริการกับด้านอาคารสถานที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่าง อาจสืบเนื่องมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 10 เป็นห้องเรียน Smart Class ซึ่งโดยพื้นฐานจะเป็นนักเรียนที่มีความฉลาดในการคิด อีกทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 10 นี้มาจากพื้นฐานครอบครัวที่มีฐานะทางบ้านค่อนข้างดี จึงทำให้มีความคิดเป็นของตนเองสูงในการเลือกสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ให้กับตนเองมากที่สุด สอดคล้องกับทฤษฎีของ หน่วยศึกษานิเทศ สำนักงานการศึกษา (2556) ที่ต้องการให้นักเรียนทุกระดับชั้น มี

สุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรง มีพัฒนาการด้านต่างๆ ที่เหมาะสมตามวัย ได้สารอาหารที่ถูกต้อง ครบถ้วนใน ปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย

5. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม ที่มีต่อความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการอาหารกลางวันของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคารามที่มีผู้ปกครองที่มีการศึกษาแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม ในภาพรวมและราย ด้านมีความแตกต่างกันทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่ และด้าน ภาชนะอุปกรณ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน อาจสืบเนื่องมาจาก นักเรียนที่ผู้ปกครองจบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 1-6 และปริญญาตรีหรือสูงกว่า อาจ ได้รับถ่ายทอดความรู้ในการบริโภคอาหารและสามารถปรุงอาหารที่หลากหลาย มีคุณค่าครบ 5 หมู่ ที่เหมาะสม กับวัยของนักเรียนอยู่เป็นประจำ ซึ่งอาจแตกต่างจากนักเรียนที่ผู้ปกครองจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ต่ำกว่า ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องโภชนาการน้อยหรือไม่มีความรู้ ทำให้การจัดรายการอาหารไม่มีความ หลากหลายและไม่ครบคุณค่าทางโภชนาการได้ ดังนั้นทางโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนสามชุกรัตน โภคา ราม จึงมีการจัดอาหารให้มีความหลากหลาย ถูกต้องตามหลักโภชนาการ เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับสารอาหารที่ ครบตามที่ร่างกายต้องการ เพื่อการเจริญเติบโตที่เป็นไปตามวัยของผู้เรียน สอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่า เมื่อ นักเรียนได้รับประทานอาหารกลางวันที่โรงเรียนจัดขึ้นที่มุ่งเน้นความหลากหลายของอาหาร มีคุณค่าครบ 5 หมู่ สะอาดปลอดภัยมีปริมาณเพียงพอก็สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียนกลุ่มนี้ได้ (กระทรวง สาธารณสุข, กรมอนามัย, กองสุขภาพิบาล, 2544, หน้า 11)

6. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม ที่มีต่อการดำเนินโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนสามชุกรัตน โภคาราม จำแนกตามอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โภคารามที่มีผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน สามชุกรัตน โภคาราม ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ อาจสืบเนื่องมาจาก แม้ จะต้องไปประกอบอาชีพต่างๆ แต่ผู้ปกครองก็ยังใส่ใจในการดูแลโภชนาการทางอาหารให้กับนักเรียน อย่างครบถ้วน มีการประกอบอาหารที่หลากหลายให้กับนักเรียน มีมาตรฐานเดียวกันกับโครงการ อาหารวันและมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน สอดคล้องกับทฤษฎีที่ว่า สถานะทาง สังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งหมายถึง อาชีพ รายได้ เชื้อชาติ ที่อยู่อาศัยของผู้ปกครอง และการเป็นเจ้าของ

ทรัพย์สิน ถือเป็นอีกปัจจัยที่ทำให้เด็กมีความแตกต่างกันตามสภาพของครอบครัว (เอมอร จังศิริพร ปกรณ์, 2542, หน้า 68-69) และสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันที่มีวัฒนธรรมประเพณีที่แตกต่างกันด้วย พื้นฐานของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ที่ปฏิบัติต่อเด็กเกิดเป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจและไม่พึงพอใจ (กาญจนา แก้วเทพ, 2541, หน้า 303)

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจต่อโครงการอาหารกลางวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามชุกรัตน โทคาราม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านอาหาร ในการดำเนินโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนสามชุกรัตน โทคาราม ควรปรับปรุงรสชาติของอาหารให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน ไม่รสจัดจนเกินไป รวมทั้งให้ทางโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนสามชุกรัตน โทคาราม ตรวจสอบความต้องการอาหารกลางวันของนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเมนูอาหาร โดยจัดรายการอาหารให้มีความหลากหลายไม่ซ้ำกันในแต่ละสัปดาห์

2. ด้านบริการ การดำเนินโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนสามชุกรัตน โทคาราม ส่วนใหญ่มาจากครูและนักเรียน รวมถึงครูผู้มีส่วนร่วมในโครงการอาหารกลางวัน อาจมีภาระกิจในการเรียนการสอน จึงทำให้ไม่สามารถมาให้บริการกับนักเรียนได้เต็มที่ และเจ้าหน้าที่ที่มาให้บริการก็มีจำนวนน้อย จึงทำให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

3. ด้านอาคารสถานที่ โรงเรียนยังขาดระบบการบำบัดน้ำเสียที่ถูกต้องและการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกวิธี ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ เนื่องจากโรงอาหารและโรงครัวต้องถูกสุขลักษณะ ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์นำโรค ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำไปสู่สุขอนามัยของนักเรียนที่ไม่ดีได้

4. ด้านภาชนะและอุปกรณ์การดำเนินโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนสามชุกรัตน โทคาราม มีภาชนะและอุปกรณ์ที่ครบถ้วนแล้วก็จริง แต่ภาชนะและอุปกรณ์นั้นเริ่มเก่าและมีความชำรุด ภาชนะและอุปกรณ์บางอย่างมีอายุการใช้งานที่ไม่นานจึงควรต้องเปลี่ยนภาชนะและอุปกรณ์ ให้มีสภาพที่ดี นำไปใช้อยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนสามชุกรัตน โทคาราม โดยผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน หน่วยงานในพื้นที่ เพื่อทราบผลการดำเนินงานการจัดดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนสามชุกรัตน โทคาราม

2. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนสามชุก รัตนโกศาราม โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงสาธารณสุข, กรมอนามัย, กองสุขาภิบาล. (2544). *คู่มือสุขาภิบาลอาหาร*

(พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กาญจนา แก้วเทพ. (2541). *ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์-
ภาพพิมพ์.

ชนมณีภา ช่างทอง. (2558). *การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนวัด
ไทร(ถาวรพรหมานุกูล)*. กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชาบริหารการศึกษา, ภาควิชานโยบาย การ
จัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มาลินี ดิสกุล (2555). *การดำเนินการโครงการอาหารกลางวันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 1*. เชียงราย: วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษาครุสา
ศตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

วันทาศิริ สิงห์สถิตย์. (2555). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา
ไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการ เขต 1*.
กรุงเทพมหานคร: ปริญญาโทบริหารรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขานโยบายสาธารณะ,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สายสุรี จุติกุล. (2534). *บทสรุปพิธีเปิดการประชุมโครงการอาหารกลางวันเพื่อเด็กไทย*. ในเอกสาร การ
สัมมนาทางวิชาการเรื่อง ก้าวใหม่ของโครงการอาหารกลางวันเพื่อเด็กไทย 2534,
กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยโภชนาการ, มหาวิทยาลัยมหิดล.

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา. (2556). *คู่มือโครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนสังกัด
กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพมหานคร.

เอมอร จังศิริพรปกรณ. (2542). *รายงานการวิจัยการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา
แบบบูรณาการสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาภาคเหนือ*.
กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

